

Tartószerkezeti Szakértői **Vélemény**

a

**Berettyóújfalu, Bajcsy Zs. u. 3-5.
hrsz.: 1585/5.; 1585/3.
alatti Orvosi rendelő**

Átalakításához, felújításához

Sáfár Attila
Okleveles építőmérnök
Tartószerkezeti Teljeskörű Tervező és Szakértő
T; Th-T; GT; VZ; SZÉS-1 / 04-0529

Békéscsaba, 2015. szeptember 1.

Jelen Tartószerkezeti Szakértői Véleményt a 2013. január 1-től hatályos 312/2012 (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltak szerint készítem el.

Ennek értelmében a dokumentáció egy tartószerkezeti szempontból megfogalmazott műszaki leírást tartalmaz, amely kitér az alapozás, a teherhordó falak és pillérek, a monolit és előre gyártott födémek és azok elemei (lemezek, gerendák, koszorúk, kiváltók stb.), valamint a szintek áthidalására szolgáló szerkezetek (lépcső, rámpa stb.) megoldásaira.

A műszaki leírás a rendelet értelmében tartalmazza a szerkezet alapvető rendszerének leírását, az alkalmazott számítási modellt, a szerkezet típusát, méreteit, a társtervezők által megadott adatszolgáltatással (pl.: talajmechanika) összefüggésben.

Figyelembe veszi az épület használhatóságát tartószerkezeti szempontból, így az esetleges életveszélyes részeket, valamint azok esetleges megerősíthetőségét részletezi.

Előzmények

A címben szereplő ingatlan állapotának tartószerkezeti szakértői véleményezésére az építész tervező kért fel.

A vizsgált meglévő épület orvosi rendelőként funkcionál, pillérvázaz, egy részen földszintes egy részen pedig többszintes épület, aminek emeletein lakások vannak kialakítva.

Az átalakítás során az orvosi rendelő kerül felújításra, átalakításra a meglévő válaszfalak elbontásra kerülnek, új válaszfalak, vasalt aljzat, utólagos nyílás kiváltások készülnek. A meglévő „belső udvari rész” tetőszerkezete elbontás után új tartószerkezettel épül újra.

2015. augusztus 26.-án az épületet szemrevételezéssel megtekintettem.

Szakértői véleményhez felhasznált dokumentumok

- 2015. augusztus 26.-án készített fotódokumentáció
- Építész tervlapok, amelyek a meglévő, és a tervezett állapotot is tartalmazzák.
- Építész műszaki leírás

Az épület általános leírása

A meglévő épület pillérvázis rendszerben épült. A tartószerkezetet kehelyalapok, előregyártott oszlopok, előregyártott gerendák, PK körüreges pallós vasbeton födémek alkotják. Az épület merevítését B30 blokkteglával kialakított merevítő falak szolgáltatják.

Az alapozás, illetve a talpgerendák feltárása nem állt módomban, így azok mérete, vasalása, az alapozási mélység jelenleg ismeretlen. Általánosan megállapítható, hogy a tartószerkezet süllyedése a szemrevételezéskor nem volt megfigyelhető, tehát a meglévő alapozási rendszer a jelenleg fellépő terhek viselésére alkalmas. A belső padló esetében viszont jelentős süllyedés figyelhető meg, feltehetően a nem megfelelő ágyazat, esetleges aláázás miatt.

A szemrevételezés során megállapítható, hogy általánosan az épület jelenlegi állapotában a jelenlegi terhek viselésére megfelelő, de az átalakítás miatt több helyen megerősítésre szorul.

1. ábra Az épület egy részen földszintes, máshol emeletes kialakítású.

Tetőszerkezet, födémszerkezet

Az épület lapostetős kialakítással készült, így a földszintes részen a földszint feletti födém egyben a tetőszerkezet is. Az emeletes részen a földszint feletti födém a lakóegység közbenső födémeként szerepel.

A födémszerkezet kialakítása általánosan főtartó gerendákra támaszkodó PK pallófödém, feltehetően felbetonnal kialakítva. A födém több helyen beázott, a vakolat lehullott, de káros alakváltozások, a szerkezet károsodására utaló jelek nem figyelhetők meg.

Az épület raszterezése 6,90 x 6,90 m, a főtartó gerendák 30/50; 30/60 cm szerkezeti keresztmetszettel készültek (építész felmérés alapján). A gerendák előregyártott szerkezetek. Ezen gerendákra támasztanak a PK pallók, 6,60 m szabad nyílással. Kivételt képez a belső udvar kialakíthatósága miatt az udvar vonalába eső szakasz, ahol a kialakíthatóság miatt a teherhordási irányt meg kellett változtatni, és a pallók acél gerendák alsó övére támasztanak. Mivel a földem feltárása nem állt módomban, a konkrét kialakításról csak feltételezéssel beszélhetünk, azt figyelembe véve, hogy ismerjük az acél gerenda talpszélességét (20 cm), illetve a PK palló magasságát (19 cm).

Mivel a földem az átalakítás során többletterhet nem kap, annak szerkezeti elemei a terhek viselésére megerősítés nélkül alkalmasak. Az acél kiváltó gerenda állapotát a kivitelezéskor, feltárás után meg kell vizsgálni, az alapján esetleges javításáról, felületkezeléséről gondoskodni kell.

2. ábra Jól láthatóan a földem körüreges pallós kialakítással készült.

A jelenlegi belső udvar tetőszerkezete a felújítás során kicserélődik, az új szerkezet 120 cm-enként elhelyezett főtartó gerendákra helyezett polikarbonát lemezzel készül. A lemez vastagságát, esetleges fióktartók beépítését a lemez gyártójának teherbírási adatai alapján kell megválasztani (a lemez gyártója jelenleg ismeretlen). A jelenlegi kiosztással, alaprajzi értelemben vett 360 cm fesztávval 120.80.4 zártszelvény megfelelő.

A terhelés meghatározásánál figyelembe kell venni a hózug, illetve a kis önsúly miatt a rendkívüli hó terhelést is, ami jelentős többlet igénybevételeket ad az új tető szerkezetére.

Ugyanezen okok miatt a kivitelezéskor a többlet terheléssel terhelt peremgerendát fel kell tární, az esetleges megerősítést el kell végezni.

Előregyártott főtartó gerendák

Az épület szerkezeti rendszeréből adódóan a körüreges panelek feltámaszkodásánál feltehetően előregyártott vasbeton gerendák kerültek beépítésre. A gerendák mérete a felmérési adatok alapján a homlokzaton 30/50 cm, a belső pillérek felett 30/60 cm. A gerendák vasalása ismeretlen.

Mivel a gerendák az átalakítás során többlet terhelést nem kapnak, további vizsgálatuk mellőzhető, megerősítésre nem szorulnak.

3. ábra A meglévő főtartó gerendák állapota megfelelő.

Falazatok

A meglévő falazatok B30 kerámia falazattal készültek. Többségükben kitöltő falazatként, egyes helyeken viszont merevítő falként készültek. Merevítő fal a belső udvar hátsó fala, a gépészeti helység jelenleg orvosi szoba felőli fala, illetve a DK-i homlokzat meglévő falai.

A DK-i homlokzat merevítő falaiban áttörés nem készülhet, kiváltással csak a belső udvar hátsó fala érintett, ebben a falban egy 180/210 nyílás kerül kialakításra. A nyílások kiváltásáról a későbbiekben írok.

A meglévő válaszfalak elbontásra kerülnek, az új válaszfalak kerámia falazatként készülnek, 10 cm, illetve 20 cm vastagsággal. A 30 cm vastag falakban lévő nyílások helyenként befalazásra kerülnek, a tervezett Porotherm 30 NF megfelelő.

Utólagos nyíláskiváltások

Az utólagos nyíláskiváltások általánosan megoldhatóak az építész dokumentációban szereplő Lábatlani AB áthidalókkal. Kivételt képez a jelenlegi belső udvar falában kialakítandó 180 cm széles nyílás. Mivel merevítő falban történik a kiváltás, a beépített szerkezetnek alkalmasnak kell lennie a fellépő vízszintes terhek felvételére, és továbbítására az alépitményre, különösen, hogy a fal síkjában egyén merevítő fal nem található a vizsgált épületben.

A vízszintes terhek felvételére a falban két oldalról elhelyezett, a pillérek között kialakított acél kereteket tervezek. Ezek szelvénye IPE 300.

A tervezett keret elvárt anyagminősége S235.

Talpgerendák

Az épület monolit vasbeton talpgerendákkal készült, amik a pontalapokra támasztanak. A talpgerendák vasalása, és keresztmetszeti mérete nem ismert, kivitelezéskor az új vasalt padlólemezt a talpgerendákba be kell kötni. A 20 cm vastag falak önsúly terhei viselésére sávalap készül, az alap tetején 50 cm magas talpgerendát kell készíteni, 4Ø 12 hosszvasalás, és Ø 8/25 kengyelezés alkalmazásával. Az új talpgerendákat a meglévő talpgerenda rendszerbe be kell kötni (betonacél befúrva, beragasztva).

4. ábra A talpgerendák a pontalapokra támasztanak.

Alapozás, vasalt aljzat

Az alapozás feltárása nem állt módomban, de a szerkezeti rendszer ismeretében, és a szemrevételezés alapján feltehetően vasbeton helyialapok készültek, erre támaszkodnak a talpgerendák. Mivel süllyedési károk nem figyelhetőek meg, és az alapozás többlet terhe a konszolidáció miatt figyelembe vehető 40%-os értéket nem éri el, a meglévő alapozás megerősítés nélkül megfelel. Az új 20 cm széles falak alatt sávalap készül, ennek szélessége 40 cm, mélysége a meglévő alapozási sík.

A padló több helyen megsüllyedt, jelentős károkat szenvedett. Mivel az új padló alatt a meglévő ágyazat nem kerül elbontásra, nem készül új, megfelelően tömörített ágyazat, az új vasalt aljzatot monolit vasbeton födémként kell méretezni. Emiatt közbelső támaszként pontalapokat kell a raszterközökben készíteni. Mivel talajmechanikai szakvélemény nem áll rendelkezésemre, ezek méretezésekor közepesen gyenge teherbíró altalajt feltételezek az alapozási síkon. A fellépő támaszreakciókra így a szükséges pontalap méret 120/120 cm. Feltárás, illetve talajmechanikai szakvélemény birtokában az alaptestek méretei változhatnak.

Az építész tervek alapján a tervezett vasalt aljzat 12 cm vastagsággal készül. Ennek szükséges vasalása a kialakuló 345/345 cm raszterezés mellett $\varnothing 8/15/15$ alul-felül. Az új vasalt aljzatot a meglévő talpgerendákba be kell kötni, hogy a feltámaszkodás biztosított legyen.

A vasalatlan új pontalapok elvárt anyagminősége C12/15.

5. ábra A padló jelentősen megsüllyedt.

Meglévő szélfogó elbontása

A meglévő oldalsó szélfogó az építész elképzeléseknek megfelelően elbontásra kerül.
A szerkezet fordított építési sorrendben elbontható.

6. ábra Az oldalsó szélfogó elbontható.

Alkalmazott szabványok

- MSZ EN 1990 Eurocode 0: A tartószerkezetek tervezésének alapjai
- MSZ EN 1991 Eurocode 1: A tartószerkezeteket érő hatások
- MSZ EN 1992 Eurocode 2: Betonszerkezetek tervezése
- MSZ EN 1993 Eurocode 3: Acélszerkezetek tervezése
- MSZ EN 1995 Eurocode 5: Faserkezetek tervezése
- MSZ EN 1996 Eurocode 6: Falazott szerkezetek tervezése
- MSZ EN 1997 Eurocode 7: Geotechnikai tervezés
- MSZ EN 1998 Eurocode 8: Tartószerkezetek tervezése földrengésre

A szakértői vélemény csak jelen címben említett ingatlanhoz használható fel. Sem másik hasonló eljáráshoz, sem másik hasonló ingatlanhoz nem használható fel, mert az jogszabályt sért.

Békéscsaba, 2015. szeptember 1.

Sáfár Attila

Okl. építőmérnök

Tartószerkezeti Teljeskörű Tervező és Szakértő

T; Th-T; GT; VZ; SZÉS-1 / 04-0529

Békéscsaba, Erzsébet lakópark 13.

+36-20/212-6838